05.05.2022

Eduskunta
Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen talousvaliokunnassa 5.5.2022

E 35/2022 vp - E-kirje; komission kuulemispyyntö tavaroiden kestävää kuluttamista koskevan aloitteen vaikutustenarviointia varten

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) katsoo, että yksi keskeisin keino edistää tavaroiden kestävää kulutusta on estää erityisen haitallisten tuotteiden markkinoille pääsy tai tehdä niiden hankkiminen alkujaan vaikeaksi. Eniten ympäristöongelmia kasvattaa tuotteiden huono laatu eikä kuluttajille tulisi lainkaan luovuttaa virheellistä tuotetta. On tarkoin pohdittava, millaisia kannustimia yrityksille luodaan.

Kun otetaan huomioon kuluttajan todellinen käyttäytyminen, perinteinen tietojenantolistojen lisääminen ei ole toimiva ratkaisu. Tietojen antaminen tavaroiden yksittäisistä ominaisuuksista ei toimi tehokkaasti kuluttajien valintoja ohjaavana. Kuluttajan havaintokyky on rajallinen ja kuluttajien valinnat ovat nopeita ja toistuvia. Listattavien tietojen sijasta olisi toimivampaa asettaa velvollisuus varoittaa ja kertoa näkyvästi, ettei tuotetta voi korjata, siihen ei ole varaosia taikka se ei kestä tavarankauppadirektiivin määrittelemää minimivirhe-vastuuaikaa. Tällaisen tiedon huomioarvo olisi tehokkaampi tapa edistää kestävää kuluttamista kuin listata lisää asioita kuluttajille annettaviin tietoihin.

KKV yhtyy Suomen kantaan siitä, että tässä vaiheessa, kun uudistettu tavarankauppadirektiivi on juuri toimeenpantu, ei ole perusteltua käynnistää säännösten muutosprosessia. Tavarankauppadirektiivi koskee monia aloja, joiden korjauskäytännöt ovat keskenään hyvin erilaisia ja osin jopa vakiintumattomia. Tavaran luonteesta riippuu se, millaista korjausprosessista johtuvaa viivettä kuluttaja joutuu sietämään. Myös tarve saada korjausajaksi korvaava tuote käyttöön vaihtelee tavaran luonteen mukaan.

Kun tavarankauppadirektiivissä kyse on elinkeinonharjoittajan sopimusrikkomuksesta, kuluttajan oikeusaseman turvaamisen näkökulmasta tarvitaan tässä vaiheessa säännösten vakiinnuttamista ja sen rinnalla alakohtaista arviointia korjausjärjestelmien toimivuudesta. Siksi tässä vaiheessa on toivottavaa, että eri aloja kannustetaan kehittämään parhaita käytäntöjä virheellisen tavaran korjaamiseen. Siten tuetaan myös kuluttajien myönteistä suhtautumista korjaukseen, onpa kyse sopimusrikkomuksesta tai tavaran luonnollisesta kulumisesta.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Postiosoite PL 5, 00531 Helsinki • **Puhelin** 029 505 3000 (pvm/mpm)
Y-tunnus 2502067-3 • **Sähköposti** kirjaamo@kkv.fi • **kkv.fi**

ALLEKIRJOITETTU
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ

05.05.2022

Olennaista on myös tavaran helppo ja sujuva korjattavuus. Mikäli lainsäädännön muuttaminen katsotaan välttämättömäksi, korjaamisella pitää olla tietty maksimikestoaika ja lähtökohtana yksi korjauskerta. Lisäksi tarvitaan mahdollisuuksia korjauttaa tavara muilla kuin merkkikorjaamoilla merkkivaraosin ilman, että takuu raukeaa.

Lisäksi KKV yhtyy oikeusministeriön esittämään tärkeään näkökohtaan siitä, että lainsäädäntöratkaisuja valittaessa tulisi ottaa huomioon tavarankauppadirektiiviin sisältyvä jäsenvaltioiden liikkumavara lakisääteisen virhevastuun keston sääntelemisessä.

Kirsi Leivo
pääjohtaja

Satu Wideen
erityisasiantuntija

ALLEKIRJOITETTU
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ